

Az R/36. "Hűtőgépgyár egy napja" c. film cenzuraszövege.

Hűtőgépgyár bemutatja "Hétköznapijaink" c. filmjét. Operatőr, Szabó Árpád érdemes művész Munkatársa: Diószai Ferenc Szakértő: Romhányi András Dramaturg: Gere Mara Hang: Nosek János Vágó: Kovács Ilona Munkatársak: Bruchter Mihály Szigeti Ferenc Szohár Ferenc Zsótér Dezső. Készült a MAFILM 8. Studiójában. Gyártásvezető: Jankovits Márta. Írta: és rendezte: Borhy Anna

Csibészt kiengedték, aztán elzavarta úgy a vaddisznót pont az erdőbe. - Este pedig megnéztem a TV-t eléggé jó műsor volt benne. Mindig ő vasárnap délután elmegy én meg otthon maradok a két gyerekkel. Focistának beállok, de hogy ha nem fogok nyerni, akkor nem is leszek focista. Műszak után bementem a presszóba, megittam egy nagy kávé, egy sört és utána hazamentem. Nagy tente. Ne haragudjál még a két gyereket fölöltöztetni, meg magamat, gyerünk már sietünk mert hat óra van. Öt perc múlva hat óra. "Itt hagyták félbe a tegnapot és a munkát, de biztosan tudom nem számlálgatják hányadik következik a bűvös egymilliomodik után a Zagyva-parti volt vályogvárosban, ahonnan tizenhárom országba árad az export. Lapozgatok a jegyzetfüzetemben. Bagó István kérelme a nagyságos polgármester urhoz. Szegény előregedett napszámos ember vagyok, betegen fekszem már hónapok óta. Már tavaély rászorultam a téli inségeegélyre, és ezért annakidején meg is dolgoztam. Most erre nem vagyok képes. Családom éhinségbe, sem fűtenivalónk, sem táplálékunk. 1932. december 1971. december. A Hűtőgépgyár igazgatótanácsához, vajon milyen kérdések futnak be. Miről döntenek? Miről tárgyalnak? A vállalat a családházat építőket átlagosan 40.000 Ft-al támogatja. Ennek fele kamatmentes kölcsön, fele hűségjutalom. Mert itt nemcsak kedvet kell teremteni a munkához, de munkást kell teremteni az új feladatokhoz és új lehetőségeket találni a jövő munkásainak hétköznapijaihoz. A tayler

amerikai szabadalom nyomán új megrendelések futnak be. Mi lesz tehát? Felépül-e az új gyár Jászárokszálláson? A szántóföldön. Miért? A Jászberényi gyár hol kezdte? Kinn a vízparton. És mire az új gyár készen áll itt a barakkban a szerzők elkészülnek. És felnőnek a tegnapi jászparasztokból az új szakmunkások. Jászárokszállás tanyavilág. Milyen messze voltak tegnap még itt egymástól a tanyák. És akkor a föld hátán verejtéssel éppen csak megkapaszkodó emberek asszonyok ma a világnak gyártanak. A nagyvilágnak. Igaz, hogy szélesebb az itthoni határ is és itt ahonnan messze kell utazni, míg az ember hegyet láthat, tavasztól őszig a szép időben jó időben, fölkapta a gyári autóbusz, saját népével, hogy a műhelyek portása Mátrába fújják ki tüdejükből az emberek. Álom volt a hegy, most mindennapi valóság a magas, meg a vízpart. A kopányákat beszaggató jász-szenvedélyek így csitulnak. Én eredeti jász vagyok, itt születtem és a szüleim is itt éltek, sőt az a lány is, akinek akkor udvaroltam, aki végül is a feleségem lett, az is jász. Meg kell mondanom, hogy Jászberényről fogalmam sem volt, hogy körülbelül merre helyezkedhet el a térképen. - Rengeteget fejlődött ez a város. - A Hűtőgépgyár, az a vonzóerő, az biztosítja azt a légkört, azt a melót, amiért érdemes ezt csinálni. - Harmadéves voltam a Miskolci Egyetemen, mikor a hirdetőtáblán egy kis hírt láttam, hogy a Hűtőgépgyár, illetve akkor még Lemezárugyár vállalati ösztöndíjat hirdet, ilyen ezideig még nem volt. - Volt olyan kollegánk, aki egész fiatalon osztályvezető lett. - Én haraptam rá először a horogra. Megtaláltam a számításomat. - Oké. A cég az megéri a bótot. Apukám egyszer rugott kettő gólt és nyolc nulla vezettek. Az elsőbe ötöt rugtak és a második félidőben pedig hármat, így lett nyolc nulla, ők pedig egy szem gólt sem kaptak apukánék, egyetlen egyet se. "Jászboldogházán egy évben 1970-ben 170.000 négyzetméter radiátor készült.

Miért is jutna ez eszébe az embernek plusz harminc fok melegben? A Balatonon." - Zamárdiba fürödni mentünk és akartunk kérni egy matracot, nem volt, mert ki volt mindegyik lyukedva, csak egy uszógumit tudtunk kérni csak azzal tudok uszni, meg hintáztunk és napotunk. Átmentünk Siófokra és utánna mentünk haza. Anyuka nézett ki magának egy cipőt és az apuka nem kapott semmit.

- Focizni megy, vagy későn jön haza és akkor anyu megharagszik.- Én a világon mindent megcsinálok, csak a megfelelő hangon kell kérni tőlem. Nincs időnk veszekedni, mert olyan keveset vagyunk együtt. Fél nyolckor jön haza és a gyerekek akkor már alszanak.- Így nekem nagyon nehéz, hogy kicsik a gyerekek, eljárni dolgozni. - Munka közben elnevedgélünk, meg elbolondozunk, énnekem ez az egyedüli szórakozásom.

- Arról beszélj, hogy másik gyereket akarsz, mert egy gyerek az nem gyerek, mindenkinek két gyereke van, nekem meg csak egy. - Édesapa segített mosogatni, megfürdetett, el szokott menni bevásárolni, meg mindent szokott csinálni, amit csak kell. "Akárki, akármit mond, érdemes itt családot alapozni. Itt ahol gyerekpártiak a felnőttek".

- Várandós volt a feleségem, amikor ezt a lakást kaptuk. -Hát akár milyen jól keresne is a férjem nem hagynám abba a munkát, mert családiházat építünk és nagyon kell a pénz. - Legkésőbb két éven belül sikerül beköltözni a saját házamba. Most már az a generáció, amelyikbe én is tartozom az eljutott oda, hogy anyagi lehetőségeik adva vannak egy családiház építéséhez, egy bérház jellegű lakásnak a környezete az mindenképpen zsufoltabb és egy családiházba véleményem szerint üdülőbe van az ember egész évben. Ha mi kiköltözünk a lakásból, akkor azt megkapja egy utánunk következő fiatalabb, aki még a család és otthonalapítás elején van. És a Pelyhes-parton jó-e? Nem nagyon jó. Nincs sok pajtás. - Hát ott van Nagy Robi is. - Igen, de az nem szokott lejönni. És olyan ritkán szokott eljönni. - Kérlek szépen tegnap

horgásztam egy kicsit egy-két óra hosszat, aztán hazamentem. - Nálunk csak a halászlé jöhet számításba, semmi más. - Elmegyünk egy kicsit a cukrászdába, elmentünk a hordóba, ott tartottuk meg a szocialista brigádértekezletet. - Igen sokszor előfordul, hogy kikell menni szerelésre, szervizellátásra, külföldre. És sajnos nyelvet tudó dolgozókkal nem nagyon rendelkezünk. Két év óta a vállalat vezérkarának elhatározása folytán igen komoly energia ráfordítással létrehoztak egy nyelvtanulási centrumot.

- Amikor az ember aztán hazamegy, megebédel és utána egy kicsit fölenged. Nyugodtan leül, kirámolja a szereléket, összeszerelá, berakja, aztán figyeli azt a buktatót. Teljesen más világba érzi az ember magát. Nem hall mást, csak a madárdalt. Én nem is tudok elképzelni ennél szebbet a jó levegőn, a friss levegőn. Én sokkal előbb megyek nyugdíjba, mint a feleségem. Mikor a feleségem megjön, akkor terített asztal fogja várni és amikor mindez elkészül, és elmegyek pacázni. Így a nyugdíjas élet azért könnyebb. Rossz annak, aki nem találja meg, hogy mivel töltse az idejét. Annak nagyon rossz. Én megtalálom mindig. Ha egyebet nem, most rászoktam a pletykázásra. Nem rossz. Komolyan mondom. Csodálkoztam, hogy az öregasszonyok hogy tudnak egész nap trécselni. Én is ha unom magamat, mondom az asszonynak. Anyu megyek pletykálni. Itt nyílt egy cukrászda most a Kossuth utcában. Mini cukrászda ez a neve. Ott szoktunk összeülni pletykálni. Hároman-négyen ilyen fiatalabb emberek, mint én, aztán persze még gusztálunk is a szemünkkel ugye? - Nyugodtan lehet, mert mikor megnősült Vince bácsi, vakságot nem fogadott, csak hűséget. - "Egészségükre. Öreg próbált fiuk és ifjabb türelmetlenkedők. Vizparti szalonasütők és kicsiket fektető édesanyák. Az Öreg-templom árnyáka alatt a jászkunkapitányok székhelyén Lehel vezér mondabeli

kürtje, nem harcos kalandozásikra zenít. Ma más kalandra, más csatákra rajzanak innem, más mérnökök, munkások, technikusok. Jászberény a Janus-arcu város, egyik felében a multat őrzi, a másikkal a jövőt kutatja. "Hogy néha lázítunk is? Olykor meg belefeledkezünk az idők idézgetésébe? Higyjék el, munkás öntudat nélkül, és mondjuk ki hétköznapi haszaseretet nélkül nem érdemes küzdeni se házért, se családért. Az emberek mindig arról beszélnek, ami érdekli őket, ami-ben élnek, ami körül mozog az életük". - Ennél a cégnél kezdtük, ezt a céget ez a társaság hozta fel a mai színvonalra. - Az, hogy az ember megszokott egy várost és megszokott egy vállalatot, akkor nehezen mozdul ki, csak azért mert éppen több pénzt kap. - Nem tudnának annyi pénzt fizetni Jászberény városában nekem, hogy én elmenjek. - Itt tanultam meg dolgozni és itt szerettem meg a munkámat. - A fákkal vagyok egyidős, akkor ültették a fákat, - Én ha nyugdíjba megyek én akkor is be fogok jönni, ha másért nem, végigsétálom a gyáron és az nekem elég lesz.

- Én annyit kaptam ettől a gyártól, amennyit nem sok ember kapott meg. Én nem cserélnék senkivel. - Azon a sok mindenféle kinlódáson, amivel az ember egy gyereket fölnevel, hát ugyan úgy érzi az ember magának ezt a gyárat, mint a saját gyerekeit.